

Idealne typy dobrostanu - badania zakrojone na ponad pięćdziesiąt krajów nad kulturowo wrażliwymi "Narodowymi Miarami Dobrostanu"

Szczęście mi nie wystarcza. Domagam się euforii!!!
Calvin w kreskówce "Calvin and Hobbes" (tłumaczenie własne)

Hmmm... nigdy w życiu się nad tym nie zastanawiałem.
Japończyk (dorosły) zapytany czy jest szczęśliwy

Cel projektu: Społeczeństwa zasługują na teorie dobrostanu dopasowane do własnego kontekstu kulturowego. Dążenie do wysokiego poziomu szczęścia jest typowe dla społeczeństw typu WEIRD —Western, Educated, Industrialized, Rich and Democratic (tj. Zachodnich, o wysokim poziomie Edukacji, Industrialnych, Bogatych i Demokratycznych). W kulturach poza światem WEIRD, ludzie mogą uważać za priorytetowe inne typy dobrego życia niż wysoki poziom szczęścia. W różnych społeczeństwach, dobrostan jest złożonym i wielowymiarowym zjawiskiem łączącym w różnym stopniu poczucie sensu, harmonii, duchowości, oraz szczęścia. Do tej pory niewiele jednak badań zostało poświęconych kulturowej różnorodności wyobrażeń dobrego życia. Planowany projekt ma na celu wypełnienie tej luki w wiedzy.

Opis badań: W dużym międzykulturowym schemacie badawczym (tj. zakrojonym na co najmniej pięćdziesiąt krajów), połączonym z serią pogłębionych badań eksperymentalnych, planuję: (1) badanie *idealnych* typów dobrostanu, (2) badanie konsekwencji dopasowania między jednostką a jej kontekstem kulturowym dla badanego zjawiska, (3) poszukiwanie wyjaśnień dla głównej zmiennej zależnej w makro-społecznych i psychologicznych zmiennych, oraz ich konsekwencji dla dobrostanu jednostki i całego społeczeństwa. Jako zmiennym wyjaśniającym, szczególną uwagę poświęcę wartościom, kulturowym modelom *ja*, poczuciu odpowiedzialności, oraz motywom psychologicznym. Istotne miejsce w planach badawczych zajmuje również (4) przygotowanie i testowanie metodologii kulturowo wrażliwych „Narodowych Miar Dobrostanu”.

Powód podjęcia tematu badawczego: Dbałość o wysokie poczucie szczęścia czy satysfakcji to jeden z wielu sposobów na dobre życie, a dominacja szczęścia wśród koncepcji dobrostanu wydaje się być europejskim dziedzictwem w akademii. Planowane duże międzykulturowe empiryczne prace badawcze pomogą wyjść poza dominację konceptów WEIRDowskich w badaniach nad dobrostanem, oraz lepiej zrozumieć czym jest dobre życie w różnych kulturach.

Najważniejsze spodziewane efekty: Zamierzam założyć nową grupę badawczą, której badania przyczynią się do lepszego zrozumienia międzykulturowych aspektów idealnych typów dobrostanu. Grupa badawcza powstanie jako część Pracowni Psychologii Kulturowej w Instytucie Psychologii Polskiej Akademii Nauk. Grupa badawcza zmapuje idealne typy dobrostanu na wszystkich zamieszkałych kontynentach, oraz zdobędzie wiedzę na temat roli jaką wartości, kulturowe modele *ja*, poczucie odpowiedzialności oraz motywów psychologiczne pełnią w kształtowaniu idealnych typów dobrostanu i ich interakcji. Opracujemy również metodologię dla kulturowo wrażliwych „Narodowych Miar Dobrostanu”.